

Poul Jacob Olsen, fyrrverandi tingmaður á landsstevnu javnaðarflokksins:

-Minkið trolara-flota nakað aftrat

-Fiskastovrnarnar koma ikki fyrri seg aftur, fyrr enn vit hava minkað trolaraflotan nakað aftrat. Men eitt ávíst tal av trolarum mugu vit hava fyrri at kunna tryggja virkjunum fisk, eisini tá uppløgur eru segði fyrrverandi javnaðartingmaðurin í Norðoyggjum, Poul Jacob Olsen, tá hann tók orðið á landsstevnuni hjá javnaðarflokkinum í Norðurlandahúsinum herfyri.

Hann minti annars á, at vit koma ongantíð at liva bara av tí, sum Føroyagrunnurin gevur. Vit verða altíð noydd til at dúva upp á fjarleiðir eisini.

Millum tey mongu landsfundarfólkini í Norðurlandahúsinum seinasta leygardag var eisini ein av gomlu veteranunum hjá javnaðarflokkinum og tingmaður í mong ár, Poul Jacob Olsen úr Klaksvík. Eisini hann hevði orðið. Hann visti á tíðirnar, tá hann tók við sum tingmaður í 50-unum og samannbar sær við í dag. Hann nam fiskivinnuspurningar og nevndi eisini, hvussu umráðandi tað er at varðveita sjúkrahúsið í Klaksvík. Hann segði m.a.:

Tók við í 58

-Nú var eg so heppin, at eg var í tinginum í eini góðari tíð. Eg kom í tingið í 1958, tá Petur Mohr Dam var løgmaður. Tá vóru ikki nógvir pengar heldur. Tað høvdu verið fátæksligar tíðir frammanundan. Sjóvinnubankin fór jú um koll, og arbeiðsloysið varð stórt. Túsundtals føroyingar fóru av landinum at arbeiða. So tað, ið hendir í dag, er einki eindømi, men eg skilji væl tey, sum sita á tingi og í landsstýri hava havt tað ringt hesi árin. Tí tølini eru so ómetaliga nógv størri.

Tann fyrsta figgjarlógin eg var við til at samtykkja, hon var upp á 15 mill. kr. Nú er hon upp á hálva triðju milliard.

Flnlið áralagið

Poul Jacob Olsen heitti á flokkin um at standa meira saman og greiða ósemjurnar innanhýsis.

-Tað kemur mær fyrri tá eg lurti og lesi bløðini, at okkara fólk ella fyrri tað samgongumenn hava ikki gott áralag, her hugsi eg um landsstýrið og tingmanningina. Tað er sum at tey rógva í hvørt sitt borðið oftani, og tað er sera óheppið.

Sjálvur havi eg altíð hildið, at ósemjurnar skulu avgreiddast innan fyrri flokkin fyrst og so innan fyrri samgonguna. Hetta haldi eg, at øll okkara fólk eiga at leggja sær í geyma segði fyrrverandi tingmaðurin úr Klaksvík. Síðani nam hann við sítt hjartamál, fiskivinnuna og segði:

Fiskastovrnarnir

-Tað verður tosað um fiskastovrnarnar, og har vita vit, at tað er ikki lætt at byggja teir upp aftur. Men vit eiga tó at gera

okkum greitt, at vit koma ongantíð at liva av tí, sum Føroyagrunnurin gevur. Tað vita vit frá gamlari tíð av.

Poul Jacob Olsen visti síðani til gamla tíð. Tá føroyingar róðu út við áttamannafari vóru teir staðbundnir og máttu vera her, men teir fóru kortini til Íslands at rógva út, tí har var meiri fiskur at fáa. Og tá sluppurnar komu fóru teir víðari til aðrar fjarleiðir, tí ov lítið var at fáa við Føroyar. Tað skuldi ikki so nógv til tá, men kortini. Fátæksligar tíðir vóru, og fólk høvdu lítið at liva av men tey settu ikki so stór krøv til lívið tá, og tað var av góðari grund, tí ein hevði ikki allar hesar hentleikarnar. Nú er sjálvandi so nógv øðrvísi. Øll hava hesar mongu hentleikar og vilja treyðugt av við teir aftur. Men teir kosta, og tað eru teir, sum ma. fiskivinnan skal bera.

Bretsku trolararnir

Poul Jacob Olsen mintist aftur á tíðina, tá seinni veraldarbardagin brast á.

Hann róði sjálvur út tá við motorbáti. Fyri kríggjið var sera lítið at fáa. Fekst tú eini 1000 til 1500 pund so lat tú væl at. Tá kríggjið kom fóru allir trolarar av grunninum, bretar tordu ikki at fiska her, og tað gingi bara tvey ár, so bleiv fult av fiski og tað var ikki smáfiskur. Tað var bara stórir toskur og langt frá landi at byrja við. Hann kom ikki inn á grunnin fyrr enn seinni, so tað var fiskur, sum hevði verið fyrr á grunninum men varð stýgdur burtur av grunninum av einum ómetaliga stórum bretskum trolaraflota.

Hesir bretsku trolararnir, visti Poul Jacob Olsen víðari á, grópaðu okkara grunnar upp, men visti so til, at tað í dag eru tað okkara egnu trolarar, ið gera tað.

-Vit fáa ikki skil upp á hetta fyrr enn vit hava minkað trolaraflotan nakað niður aftrat. Tó eri eg ikki slíkur fanatikari, sum sigi, at vit skulu ongan trolaraflota hava. Tí tað ber heldur ikki til. Vit mugu hava skip, sum

Poul Jacob Olsen: -Vit koma ongantíð at liva av tí, sum Føroyagrunnurin einsamallur gevur

kunnu lata virkjunum fisk javnt. Høvdu vit bara úr-óðrabátar, tá langar uppløgur vóru, og sum mangan kundu vara upp í ein mánað, so var einki arbeiði uppi á landi heldur alla ta tíðina.

Sjúkrahúsið

Poul Jacob Olsen minti annars landsfundin og landsstýrismannin á, hvussu vandamikili tað er at nema við eld og við hesum sipaði hann til sjúkrahúsmálið.

-Eg haldi eg kann siga fyrri tey, sum búgva í Norðoyggjum, at vit vilja í hvussu so er hava eitt sjúkrahús, sum er nøkunda væl virkandi. Nú sær ein, hvussu lækarnir koma og fara. Her eru so nógvir fremmandi lækarnir úr India og Irak og so kemur ein gonga av læknum úr Havn, at tað hevði

verið frægari høvdu vit fastan lækna her segði Poul Jacob Olsen, sum annars tók undir við partamanni sínum Jørgin Thomsen um, at vit ongantíð ov skjótt eiga at fara til arbeiðis at sannføra føroyingar - yngri sum eldri - at tað einasta rætta er at atkvøða fyrri javnaðarflokkinum til heystar.

-Vit mugu minna fólk á, at okkara stevnuskrá er tann besta av øllum. Allar hinar kunnu gott fara í pappírskurvuna segði fyrrverandi tingmaðurin, ið ætlaði at gera sítt til, at javnaðarflokkurin skuldu koma væl frá einum komandi vali.

jan

hevði lögtingið sitið í fyra ár og vit høvdu evt. sloppið burtur úr øllum hesum eviga taktiska keglinum. Andstøðan hevði verið meira seriøs, tí risikoin fyrri sjálv at enda í landsstýri altíð vildi verið til staðar. Beinleiðis val av lögtingsformanni hevði verið ein góð loysn, serliga við tí sitandi formanninum í huga.

Tey friðaðu økini roynast væl fyrri húkaveiðuna, tað eru fleiri ár síðani so nógvur toskur er komin upp á land. Undanfarin ár hevur bert uppsi verið at fingið. Hvussu kvotaskipanin kemur at roynast, er ilt at siga enn,

men okkurt mátti gerast, so vónandi er hetta eitt stíg á leiðini.

Um ES-spurningin vil eg ráða til, at vit skjótast gjørligt seta okkum inn í norsku ES-avtalu. Tað verður nokk á hesum støði, vit kunnu gera okkara evt. avtalu. Út frá hesum má flokkurin fáa sær greið argument, antin fyrri ella ímóti, og ikki sum nú við einum soverðnum yppandi øksl-nei.

Áhugavert kundi eisini verið at kanna okkara møguleikar í Norður Amerikonsku handilssamgonguni. Heilt ertligt haldi eg, at hesin møguleiki er í so fjarur í nærum allar mátar.

Løgmaður lurtar eftir javnaðarveteraninum úr Klaksvík Poul Jacob Olsen.